

Till: Finansminister Magdalena Andersson Stockholm
Cc: Minister för internationellt utvecklingssamarbete Isabella Lövin

1 november 2016

Bästa Magdalena Andersson,

I de pågående förhandlingarna om EU:s budget för 2017 mellan Ministerrådet, EU-kommissionen och EU-parlamentet, vill vi uppmuntra Sverige att använda det goda rykte och den starka ställning Sverige har som aktör för en rättvis och hållbar global utveckling. Vi önskar att Sverige tar ställning för en generös budget för EU:s utvecklingssamarbete, som utgår ifrån behov och rättigheter hos människor som lever i fattigdom och inget annat.

Att EU:s medlemsstater har valt att inte följa EU-kommissionens linje om en ökad biståndsbudget, utan intagit en mer restriktiv hållning i budgetförhandlingarna, anser vi är oroande. Vi är också djupt bekymrade över den riktning som EU:s utvecklingssamarbete har tagit under senare tid, där bistånd i allt större utsträckning ska hantera migration och EU:s säkerhet. Det framkommer bland annat i EU-kommissionens ändringsskrivelse den 17 oktober om satsningar kopplade till migration i budgeten för DCI, Development Cooperation Instrument.

Vi noterade med glädje att Isabella Lövin i Ekots inslag den 27 oktober, om trenden i EU:s utvecklingssamarbete, betonade att Sverige står upp för att bistånd ska användas för fattigdomsbekämpning, vara obundet och inte villkorat. Vi litar på att Sverige i förhandlingarna kraftfullt driver frågan om en stark biståndsbudget, att biståndets syfte ska vara fattigdomsbekämpning och att detta inte får överskuggas av andra politiska drivkrafter.

Ministerrådets förslag att hålla nere budgeten för utveckling, i synnerhet budgeten för DCI, rimmar illa med unionens ambitioner i Agenda 2030. En ambitiös budget för EU:s utvecklingssamarbete är ett viktigt verktyg för att utrota extrem fattigdom i världen före år 2030. Det är avgörande för EU:s trovärdighet och ledarskap för en global politik för hållbar utveckling att den budget som på lång sikt ska möta utmaningar som fattigdom, konflikter och klimatförändringar är tillräcklig.

Tillsammans med övriga medlemmar i CONCORD Europa, plattformen i EU för organisationer som arbetar med global utveckling, ber vi dig och övriga finansministrar i Europa att tänka om när det gäller Ministerrådets förslag till budget för EU:s globala arbete. Vi uppmanar till att:

1) Besluta om en gedigen budget för EU:s utvecklingssamarbete

Det globala arbetet motsvarar bara 6 procent av EU:s totala budget, men är centralt för att minska fattigdom och ojämlikhet i världen – det huvudsakliga målet för EU:s utvecklingssamarbete enligt Lissabonfördraget. En ambitiös biståndsbudget är ett av de viktigaste verktyg EU har för att leva upp till de åtaganden som gjordes i Agenda 2030. Inom ramen för Addis Ababa Action Agenda har EU upprepat sitt åtagande att 0,7 procent av unionens BNI ska satsas på internationellt utvecklingssamarbete senast år 2030. I linje med detta åtagande bör EU:s biståndsbudget stadigt öka.

2) Bevara integriteten hos EU:s utvecklingssamarbete och humanitära bistånd

Det finns ett oproportionerligt stort fokus på hantering av migration och på gränskontroller inom både DCI och Europeiska utvecklingsfonden, EDF, i förslagen från både EU-kommissionen och Ministerrådet. Detta är farligt, eftersom det riskerar att förvränga biståndets mål: att bekämpa

fattigdom och ojämlikhet. Det är också oklart huruvida det finns något stöd för att de föreslagna satsningarna är effektiva för att uppnå det mål som EU hänvisar till: att angripa de bakomliggande orsakerna till migration.

Utvecklingssamarbetets syfte är att ge människor förutsättningar att lyfta sig ut ur fattigdom. Dess resurser måste alltid planeras och investeras på ett sådant sätt att det bäst tjänar detta syfte. Hur resurserna prioriteras geografiskt måste vara en fråga om störst behov utifrån kriterier som fattigdom och ojämlikhet. Ett lands sannolikhet för att människor ska migrera därifrån kan aldrig vara ett lämpligt kriterium för hur biståndet ska prioriteras. Vi ser också att EU genom sitt nya "Partnership Framework Agreement" fokuserar på stävande av migration snarare än på utvecklingsmål. EU-kommissionen föreslog nyligen ökade satsningar inom DCI utifrån migrationspolitiska prioriteringar. Vi föreslår ökade satsningar på långsiktigt bistånd som utgår ifrån och respekterar målen för EU:s utvecklingssamarbete.

Humanitärt bistånd ska utgå ifrån människors behov och från humanitära principer, så att resurserna satsas där lidandet är störst. I nuläget används EU:s humanitära bistånd för att främja politiska mål, exempelvis i överenskommelsen EU-Turkiet, vilket är oacceptabelt. EU bör fatta beslut om en gedigen budget för det humanitära biståndet, som motsvarar ökande behov i världen och inkluderar stöd till bortglömda kriser. Nya initiativ inom EU:s bistånd får inte ske på bekostnad av budgeten för det humanitära biståndet.

3) Leva upp till åtagandet att satsa 20 procent av DCI-budgeten på hälsa, utbildning och välfärd

EU har i den nuvarande långtidsbudgeten 2014-2020 åtagit sig att investera minst 20 procent av budgeten inom DCI på hälsa, utbildning och andra sociala frågor. Nästa års halvtidsöversyn kommer att visa om EU har lyckats leva upp till detta åtagande. En rad nya initiativ, där resurser kanaliseras till hantering av migration, stöd till säkerhetssektorn och finansiering till privata sektorn, innebär en alternativkostnad i form av uteblivna satsningar på hälsa, utbildning och andra samhällstjänster som behövs för att människor som lever i extrem fattigdom ska kunna lyfta sig ur den. EU:s nuvarande satsningar är inte tillräckliga, vare sig för att leva upp till 20-procentsmålet eller för att angripa orsakerna till fattigdom och ojämlikhet.

I ett skede i världens historia där 193 länder har lyckats enas om att tackla utmaningen att skapa en hållbar utveckling under de närmaste femton åren, är det inte tid för EU att vända sig inåt och fokusera på hotbilder och gränser mot omvärlden. EU har en central roll för en hållbar global utveckling.

Sverige har en unik röst i EU och världen när det gäller internationellt utvecklingssamarbete, hållbar utveckling och mänskliga rättigheter. Vi uppmanar Sverige att verka för att EU:s budget för 2017 reflekterar en vilja att ta en ledarroll i den universella agendan för hållbar global utveckling.

Med förhoppning om fortsatt dialog och en önskan om ett tydliggörande av hur Sverige lyfter dessa frågor inom EU,

Kristina Henschen
Ordförande, CONCORD Sverige